

การศึกษารูปแบบการจัดการกีฬา เพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น

A Study of Successful Sports Management for Local Communities

พัชรี ดิษฐสอน (Patcharee Dithsorn)¹

ชนิสรา แก้วสวรรค์ (Chanissara Kaewsawan)²

¹นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรการจัดการสาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา

Doctor of Philosophy In Public Enterprise Management, Burapha University

²ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Dr., Research Advisor

E-mail: dpatcha1979@gmail.com

Received: 3 April 2023

Revised: 12 May 2023

Accepted: 26 June 2023

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยคือ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จังหวัดที่มีพื้นที่เป็นต้นแบบเมืองกีฬาที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดกระบี่ และกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 15 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้กำหนดนโยบายด้านกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย 2) กลุ่มผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้านกีฬาในระดับจังหวัด และ 3) กลุ่มผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และบริหารจัดการกีฬาในท้องถิ่น

ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า เมืองคัพประกอบที่เป็นส่วนสำคัญทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ คือ 1) สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) การสนับสนุนให้เป็นเมืองกีฬาที่ครบวงจร 4) มีสถานที่ สนามกีฬาที่ได้มาตรฐานสากล 5) การสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชน 6) การกระจายอำนาจ ในภารกิจด้านกีฬา นอกจากนี้ หากท้องถิ่นมีการพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพไปสู่กีฬาอาชีพ และเมืองกีฬาในอนาคตได้ครบทั่วประเทศ ถือเป็นช่องทางการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬา เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศได้ แต่ต้องใช้นโยบายการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดดำเนินการ และมุ่งสู่รูปแบบการจัดการกีฬาทุกประเภทอย่างครบวงจร

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการกีฬา, การออกกำลังกาย, ท้องถิ่น

Abstract

This study aimed to identify components contributing to successful sports management for local communities. In-depth interviews were used to collect data from 15 key informants from 2 model sports cities-Burirum and Krabi- who were recruited using purposive sampling. The selected informants were then divided into 3 group: those involved in making policy on sports for exercise, those responsible for implementing policy on a provincial level, and those charged with implementing policy and sports management on a local community level.

The in-depth interviews revealed 6 principal components. They were 1) participation and involvement from all relevant sectors; 2) continued activity organization; 3) encouragement and support for cities to achieve comprehensive sports status; 4) possession of standard sport facilities, 5) motivation of the public, and 6) decentralization of sports managerial tasks. Aside from the aimed successful sports management, further development of sports for health in local communities into professional sports, and sports cities nationwide will promote the sports industry and bring a growing economy to communities at all levels: local, regional and national. All it takes is integration of involvement by all relevant sectors and comprehensive sports management.

Keyword: Sports management, Exercise, Local communities

บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 71 กล่าวว่า “รัฐพึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม จัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพเพื่อประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงและมีจิตใจเข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนากีฬาไปสู่ความเป็นเลิศและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560) นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่เกี่ยวข้องด้านการกีฬา เพื่อพัฒนาด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ คนไทยต้องเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษ ที่ 21 รวมถึงสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยมุ่งส่งเสริมการใช้กิจกรรมนันทนาการและกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจร และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจน the development of leadership. Changes of the heads of government agencies in the Chonburi Provincial Administrative Organization. This research is integrated research. (Mixed-method

design) between quantitative research and qualitative research. For the quantitative method, the sample กลายเป็นวิถีชีวิต การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและ นันทนาการ โดยเน้นการจัดกิจกรรมกีฬา สร้างโอกาสและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา อย่างต่อเนื่อง รวมถึง การพัฒนาบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านอุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬาและ นันทนาการที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการ และเหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

สำหรับการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ได้ดำเนินโครงการ 10 ล้านครอบครัวไทย ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับประชาชน ทุกช่วงวัย และการสร้างความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวผ่านการทำกิจกรรมทางกายร่วมกัน และได้ขับเคลื่อนการ ผนึกกำลังเพื่อสร้างกระแสการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 4 ภาค 77 จังหวัด ซึ่งมีประชาชน ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการภายใต้แพลตฟอร์ม โครงการ 10 ล้านครอบครัวไทยออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ จำนวน 1,316,990 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563) โดยได้ดำเนินการร่วมกับโครงการก้าวทำใจ ซึ่งเป็นการเก็บสะสมคะแนนสถิติการออกกำลังกายของผู้เข้าร่วมผ่านสมาร์ทโฟน เพื่อเป็นการกระตุ้นการ รักการออกกำลังกายและกีฬาขึ้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งประเด็นที่ท้าทายที่ส่งผลต่อการ บรรลุเป้าหมาย ความท้าทายที่สำคัญในการทำให้คนไทยออกกำลังกาย เล่นกีฬา และนันทนาการอย่าง สม่าเสมอ คือ การสร้างค่านิยมและแรงจูงใจในการรักการออกกำลังกายให้กลายเป็น ชีวิตประจำวันของ ประชาชนทุกช่วงวัย ตลอดจนการสร้างสรรคกิจกรรมต่าง ๆ หรือรูปแบบการออกกำลังกาย เล่นกีฬาและ นันทนาการที่สามารถตอบสนองและดึงดูดความสนใจของประชาชนในทุกระดับและทุกช่วงวัย ให้มีความ ยั่งยืน (กระทรวงสาธารณสุข, 2564) นอกจากนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ดำเนินการจัดทำ แผนปฏิบัตินโยบาย (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งได้ให้ความสำคัญการพัฒนาและการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้าน การท่องเที่ยวและกีฬาให้มีความต่อเนื่อง โดยเป็นการนำแนวทางการพัฒนาจากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 - 2569) รวมถึงแผนพัฒนาการ ท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ และแผนปฏิบัตินโยบายด้านนันทนาการ เป็นการนำปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ให้มีความสอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาล และให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้มีความชัดเจนในการดำเนินงานและมีการบูรณา การด้านการท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี แผนนโยบายของรัฐบาล และที่เกี่ยวข้อง กีฬาและการออกกำลังกายจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนา ประเทศ และท้องถิ่นจึงเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้มีการกระจาย อำนาจไปสู่ประชาชนในทุกระดับ และได้กำหนดให้ทั่วทุกพื้นที่ของประเทศอยู่ในความรับผิดชอบของ

องค์กรปกครองท้องถิ่น โดยมีกฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นที่บัญญัติขึ้น เพื่อจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้มีการจัดทำบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ มีการบริการอย่างทั่วถึง ตรงกับความต้องการของประชาชนที่เหมาะสมและจำเป็นในแต่ละท้องถิ่น (สุภิญญา สุนันตะ, 2561)

ดังนั้น กีฬาเพื่อสุขภาพและการออกกำลังกายของประชาชน เป็นการเสริมสร้างและพัฒนาสุขภาพทั้งทางร่างกาย และจิตใจ โดยหน่วยงานท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริม และเอื้ออำนวยให้เกิดการออกกำลังกายที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้แนวทางนโยบายที่กำหนดไว้ได้รับการยอมรับ และการที่จะให้ประชาชนอยู่ดี มีสุขภาพแข็งแรง เป็นสิ่งที่ภาครัฐต้องเข้ามาบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกีฬาเพื่อสุขภาพและการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชน โดยมีรูปแบบหรือแนวทางการปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ และตอบสนองวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการใช้งบประมาณในการสนับสนุนด้านกีฬาเพื่อสุขภาพ และผลักดันให้เกิดเมืองกีฬา (Sport city) ที่ได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งรวบรวมข้อมูล ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการและส่งเสริมสนับสนุนเมืองกีฬาเพื่อสุขภาพและการออกกำลังกายของประชาชนที่ดีในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการออกกำลังกายและพัฒนาารูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการบริหารจัดการกีฬา

การบริหาร (Administration) หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ และการควบคุม เพื่อให้สมาชิกในองค์กรมีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และสามารถใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กรกำหนดไว้ได้อย่างคุ้มค่า (สมยศ นาวิการ, 2547) ดังนั้น กระบวนการสำหรับองค์กรจึงต้องมีการวางแผนเพื่อตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่มีผลกระทบต่อการทำงานให้สามารถบรรลุภารกิจหลักและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยนำ (SWOT Analysis) มาวิเคราะห์ ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทย ได้กำหนดแนวทางสำหรับการบริหารจัดการกีฬาไว้ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2564ก) ดังนี้

S: Strengths ประกอบด้วย

1. มีศูนย์ฝึกและสนามกีฬา ขนาดใหญ่ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

2. มีแหล่งงบประมาณจาก กองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ทำให้มีงบประมาณสนับสนุน การพัฒนากีฬามากขึ้น จากงบประมาณประจำปี

3. มีการจัดทำผลงานวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีการกีฬา เป็นประจำปี

W: Weaknesses ประกอบด้วย

1. ขาดการบูรณาการในการรวบรวมและวิเคราะห์ฐานข้อมูล (Data analytic) ที่ใช้ร่วมกันภายใน และภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ เช่น ฐานข้อมูลลูกค้า/ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ขาดการกำหนดค่านิยมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล

3. ภาพลักษณ์ขององค์กรด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ยังไม่ชัดเจน

4. ขาดแคลนบุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ทำให้ไม่สามารถดูแลนักกีฬา ได้อย่างทั่วถึง

5. ขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้การบริหารจัดการองค์กร ในภาพรวมยังไม่มี ประสิทธิภาพเพียงพอ

6. ไม่สามารถสร้างธุรกิจใหม่หรือหารายได้ เพื่อลดภาระงบประมาณจากภาครัฐ

O: Opportunities ประกอบด้วย

1. รัฐบาลและหน่วยงานที่กำกับดูแล มีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และกีฬาอาชีพที่ชัดเจน

2. มีกฎหมายที่รองรับการดำเนินการกีฬาที่สำคัญที่ชัดเจน

3. สภาพภูมิประเทศที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคและสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม เหมาะสำหรับการ เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ

4. มีเทคโนโลยีที่ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางการกีฬาได้ง่ายขึ้น เช่น การถ่ายทอดการแข่งขัน ทาง Live streaming, รวมทั้งมี Application ที่ช่วยส่งเสริมการออกกำลังกายที่บ้าน แทนการเข้าฟิตเนสหรือ สนามกีฬา

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดมาตรการรองรับ การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ในเรื่อง การเข้าร่วม การเล่นกีฬาและออกกำลังกายที่สนามกีฬา และการจัด การแข่งขันกีฬาที่ชัดเจน

T: Threats ประกอบด้วย

1. การทับซ้อนของบทบาท ภารกิจและ แนวทางการดำเนินงานที่ไม่ชัดเจน ระหว่าง กทท. กรมพลศึกษา และสมาคมต่าง ๆ

2. กีฬาอาชีพในปัจจุบัน บางชนิดกีฬา ยังไม่ได้รับความนิยมนเพียงพอที่จะสามารถส่งเสริมให้เป็น กีฬาอาชีพอย่างยั่งยืน

3. สถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคโควิด - 19 ทำให้จำนวนผู้ใช้บริการทางการกีฬาของ กทท. มีแนวโน้มลดลง

4. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลให้การสนับสนุนทางการกีฬาจากภาคเอกชนมีแนวโน้มลดลง

5. การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าชมการแข่งขันหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสนามกีฬาได้

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการออกกำลังกาย

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2558, หน้า 31) กล่าวว่า การออกกำลังกายทำให้มีสมรรถภาพทางกายที่ดี มีอายุยืน สามารถลดความเสี่ยงของการเกิดโรค ส่งผลให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคม และการออกกำลังกายจะช่วยให้ไขมันดีผิวหนังในร่างกายลดลงหรือไม่เพิ่มขึ้น ช่วยให้มีมวลกระดูกหนาแน่น ไม่เปราะบางแตกหักง่าย รักษามวลกล้ามเนื้อให้แข็งแรงเคลื่อนไหวได้สะดวกช่วยรักษาระดับการเผาผลาญพลังงานให้มีประสิทธิภาพรวมทั้ง ช่วยลดอัตราเสี่ยงและฟื้นฟูผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ นอกจากนี้การออกกำลังกายยังเป็นการเพิ่มสมรรถภาพของระบบหัวใจและหลอดเลือด เพิ่มความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ เพิ่มความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ ส่งผลให้เราสามารถปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ลดอัตราเสี่ยงต่อการล้มและความพิการ การออกกำลังกายช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น เนื่องจากทำให้มีสุขภาพจิตและอารมณ์ที่ดีรับประทานอาหารได้เป็นปกติไม่เบื่ออาหาร ระบบการย่อยและดูดซึมอาหารมีประสิทธิภาพ นอนหลับพักผ่อนได้ดีขึ้น และลดการใช้ยาโรค

ประโยชน์ของการออกกำลังกายจะทำให้รูปร่างสมส่วน กล้ามเนื้อแข็งแรง ลดไขมันที่สะสมตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ช่วยลดน้ำหนัก ป้องกันโรคหัวใจ หัวใจแข็งแรงขึ้น ลดโอกาสเกิดโรคเส้นเลือดหัวใจตีบ และกล้ามเนื้อหัวใจตาย ความดันโลหิตลดลง ลดโอกาสเกิดความดันโลหิตสูง และเส้นเลือดในสมองแตกหรือตีบตัน ป้องกันโรคอ้วน ป้องกันโรคกระดูกพรุน เสริมสร้างกระดูกให้แข็งแรงขึ้น ป้องกันและรักษาโรคเบาหวาน ป้องกันโรคภูมิแพ้ เพิ่มภูมิคุ้มกันโรคลดไขมัน ในเลือด ทำให้โคเลสเตอรอล, ไตรกลีเซอไรด์, LDL ลดลง เพิ่มไขมันดีในเลือด คือ HDL ที่ช่วยป้องกันโรคหัวใจ ทำให้ร่างกายสดชื่น ลดความเครียด จากการที่สมองผลิตฮอร์โมนชนิดหนึ่งชื่อ เอนดอร์ฟิน ออกมาในขณะที่ออกกำลังกาย ฮอร์โมนนี้มีลักษณะคล้ายมอร์ฟิน จึงทำให้รู้สึกเป็นสุข ช่วยให้ผ่อนคลายและหลับสนิท ระบบย่อยอาหารดีขึ้น ระบบขับถ่ายดีขึ้น ช่วยให้ท้องไม่ผูก เพราะลำไส้มีการขยับตัวดีขึ้น การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพจะต้องไม่เคร่งเครียด สนุกสนานเพลิดเพลิน ต้องใช้วิธีค่อยๆทำค่อยๆไป ต้องให้ทุกส่วนของร่างกายได้ออกกำลังกาย และควรทำสม่ำเสมอ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2564ข)

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพ

การส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องนำองค์ความรู้ในการนำมาออกแบบกิจกรรม หรือวางแผนให้ประชาชน ชุมชน ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การส่งเสริมสุขภาพของตนเอง ทฤษฎีการส่งเสริมสุขภาพของ Pender, Murdaugh and Parson (2002) เป็นทฤษฎีที่ได้รับการนำมาประยุกต์ใช้มากที่สุด โดยเฉพาะเกี่ยวกับการส่งเสริมกีฬาและการออกกำลังกาย การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของบุคคล และประสบการณ์ของบุคคล (Individual characteristics and

experiences) การคิดรู้และอารมณ์ที่จำเพาะต่อพฤติกรรม (Behavioral specific cognitions and affect) และพฤติกรรมที่ได้ (Behavioral outcome) การรู้ตัวแปรที่เป็นปัจจัยต่อการเกิดพฤติกรรมจะเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรม จากทฤษฎีนี้แสดงให้เห็นว่าแต่ละบุคคลมีลักษณะและความเฉพาะของปัจจัยที่จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพ สามารถนำแนวคิด ของทฤษฎีออกแบบกิจกรรมการได้โดยเฉพาะการส่งเสริมสุขภาพ Pender, et al (2002) ได้เสนอว่าควรมุ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น เพราะสิ่งแวดล้อม คือปัจจัยสำคัญต่อสุขภาพของบุคคล แนวทางการประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพ สามารถนำปัจจัยที่กำหนดในแบบจำลองส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์เป็นกรอบในการประเมิน สํารวจ พฤติกรรมสุขภาพของ บุคคล หรือการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบดังกล่าวมาศึกษาหาปัจจัยที่มีผลต่อ การส่งเสริมสุขภาพ เช่น การสำรวจพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนเขตความ รับผิดชอบสถานีอนามัยเสาหิน (วิภาพร สิทธิศาสตร์ และสุชาดา สนวนุ่ม, 2550) นอกจากนี้ สามารถนำแนวคิดย่อยในแบบจำลองเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการพยาบาล เช่น จัดระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น การกำหนดให้ทุกที่ ทุก เวลา สามารถออกกำลังกายได้ เป็นต้น การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมศักยภาพให้บุคคลรับรู้สมรรถนะแห่งตน และรู้สึกสนุกต่อการมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพนั้น ๆ เช่น การอบรม การจัดค่ายอาหาร สำหรับป้องกันโรคอ้วนในวัยเด็ก เป็นต้น และจากแนวคิดความยึดมั่นต่อแผนปฏิบัติ สามารถนำมา ออกแบบกิจกรรมในการสร้างพันธะสัญญาในการออกกำลังกาย เป็นต้น หรือในกรณีอิทธิพล บรรทัดฐานสังคมสามารถประยุกต์ใช้โดยการจัดรณรงค์เพื่อสร้างบรรทัดฐาน เช่น รณรงค์การรับประทานข้าวผักเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การศึกษาเพื่อกำหนดปัจจัยในแต่ละประเด็น แต่ละกลุ่ม เป็นขั้นตอนประเมินที่สำคัญ ในกรณีประยุกต์ใช้เพื่อการส่งเสริมสุขภาพบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลและท้องถิ่น สำหรับการออกกำลังกายและกีฬาเพื่อสุขภาพ

จากแนวนโยบายของรัฐบาลกำหนดให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนในทุกระดับ โดยได้กำหนดให้ทั่วทุกพื้นที่ของประเทศอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งถือว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด โดยมีกฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นที่บัญญัติขึ้น เพื่อจัดตั้งองค์การปกครองท้องถิ่นและกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น ที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างท้องถิ่นกับส่วนกลางในขอบเขตการกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศ โดยส่วนรวม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อให้มีการจัดทำบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ มีการบริการอย่างทั่วถึง ตรงกับความต้องการของประชาชนตามความเหมาะสมและความจำเป็นในแต่ละท้องถิ่น และเพื่อเป็นกระบวนการให้การเรียนรู้ในระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชนในระดับท้องถิ่นโดยผู้ที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นจะมาจาก การเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ประชาชนจะมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ โดยท้องถิ่นจะต้องมีอิสระในการตัดสินใจ กำหนดทิศทาง นโยบาย และการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ และ

ราชการส่วนกลางจะมีบทบาทในการกำกับดูแลและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองท้องถิ่นทั้งหมด 5 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล (สุภิญญา สุนันตะ, 2561)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐสำหรับการบริหารประเทศ ในการส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพกายและจิตใจที่เข้มแข็งและสมบูรณ์ ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 71 โดยได้กำหนดหลักการสำคัญไว้ว่า “รัฐพึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม จัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนากิจการเสริมสร้างสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงและมีจิตใจเข้มแข็ง รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนากิจการกีฬาให้ไปสู่ความเป็นเลิศและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน”

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2560 “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว” โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาสังคมและครอบครัวไทยที่ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขึ้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต โดยส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป บุคคลกลุ่มพิเศษ และผู้ด้อยโอกาส มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเล่นกีฬาบางชนิดที่มี ความจำเป็นต่อทักษะในการดำรงชีวิต รวมทั้งการมีอิสระในการประกอบกิจกรรมนันทนาการตาม ความถนัดหรือความสนใจเฉพาะบุคคล และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีชีวิต เพื่อพัฒนา จิตใจ สร้างความสัมพันธ์อันดี หล่อหลอมจิตวิญญาณและการเป็นพลเมืองดี

การขับเคลื่อนแผนพัฒนากิจการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2565 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติ

การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

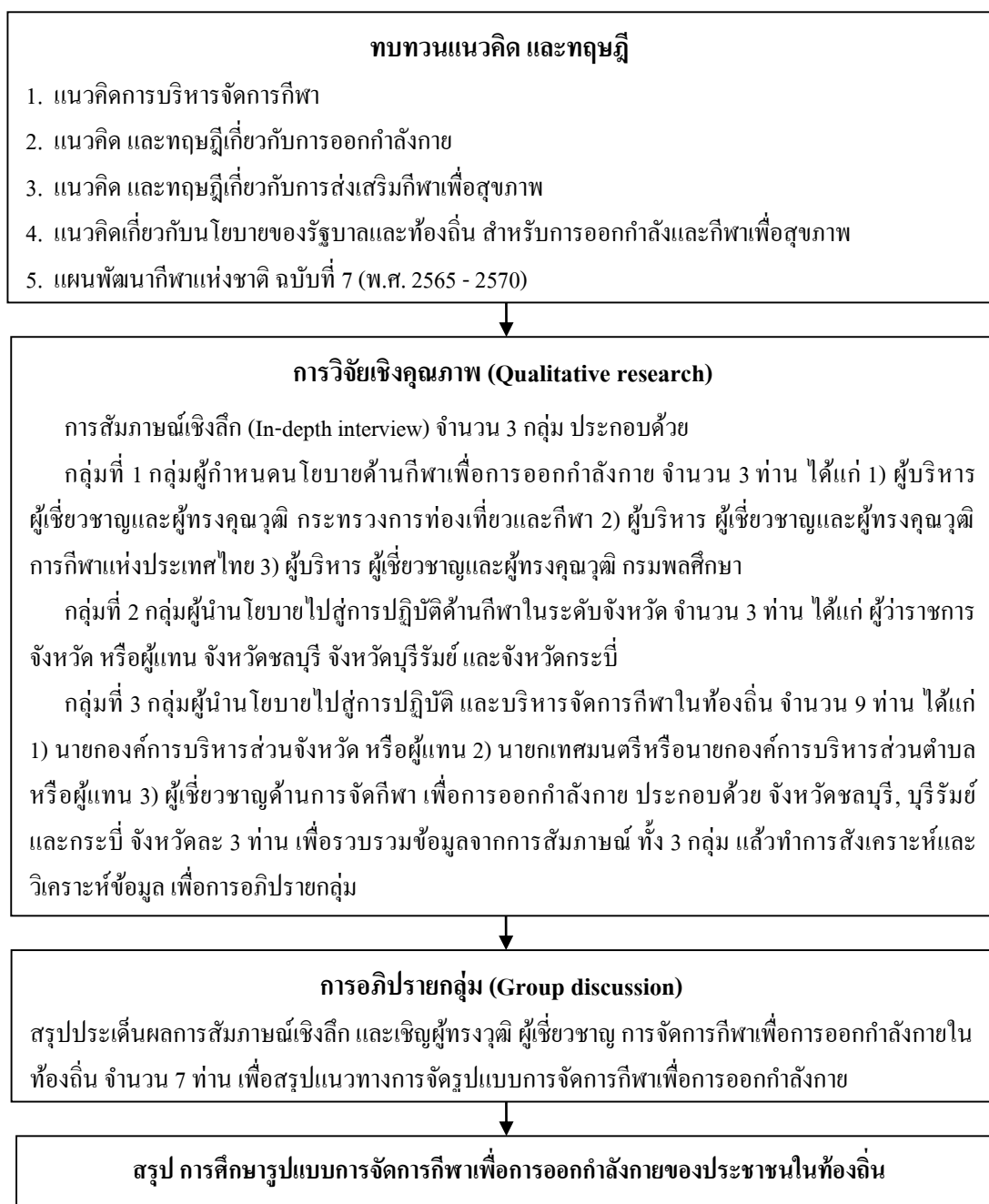
1. ระดับนโยบาย คณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ กำกับดูแลนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและการกีฬา พิจารณากำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนากิจการกีฬาแห่งชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งประสานแผนทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่

2. ระดับการขับเคลื่อนแผน โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการนำนโยบายและข้อสั่งการในระดับนโยบายแจ้งประสานไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย ส่วนราชการต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจการออกกำลังกายและการกีฬา สมาคมกีฬา ชมรมกีฬา สโมสรกีฬา สถาบันอุดมศึกษา สถานศึกษารวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ

กรอบการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการดำเนินการวิจัย โดยการค้นคว้า หนังสือ เอกสารวิชาการ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถกำหนดกรอบการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบการดำเนินการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงสภาพปัจจุบัน และปัญหาอุปสรรค ในการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ
2. ได้ข้อสรุปแนวทางการจัดการในการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนกีฬาเพื่อสุขภาพและการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ชี้วัดที่กำหนดไว้ รวมทั้งเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารท้องถิ่น และรัฐบาลกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป
3. สามารถพัฒนารูปแบบการจัดการด้านกีฬาของท้องถิ่นให้ได้รับการยอมรับ และสามารถส่งเสริมให้กับท้องถิ่นที่มีศักยภาพพัฒนายุทธศาสตร์ด้านกีฬาให้เป็นเมืองกีฬา (Sport city) ได้มากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น ผู้วิจัยมีการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพ ไว้ดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านพื้นที่: โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่มุ่งเน้นการศึกษาจังหวัดที่มีพื้นที่เป็นต้นแบบเมืองกีฬาที่สำคัญ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดกระบี่

ขอบเขตด้านประชากร: กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวนทั้งสิ้น 15 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้กำหนดนโยบายด้านกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) โฆษกกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 2) ผู้อำนวยการฝ่ายกีฬาภูมิภาค การกีฬาแห่งประเทศไทย และ 3) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ กรมพลศึกษา

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้านกีฬาในระดับจังหวัด จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) ผู้แทนส่วนราชการจังหวัดชลบุรี 2) ผู้แทนส่วนราชการจังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) ผู้แทนส่วนราชการจังหวัดกระบี่

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และบริหารจัดการกีฬาในท้องถิ่น จำนวน 9 ท่าน ได้แก่ 1) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ 2) นายกเทศมนตรีตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี นายกเทศมนตรีเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ นายกเทศมนตรีเมืองกระบี่ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย จังหวัดชลบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดกระบี่ จังหวัดละ 3 ท่าน

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) (Rovinelli and Hambleton, 1977) กับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการพิจารณาและตรวจสอบเนื้อหาที่ต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และครอบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ ตามกรอบการดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC: Index of consistency) จำนวน 5 ท่าน และยื่นเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปเป็นประเด็นสำคัญตามหัวข้อและวัตถุประสงค์การวิจัย โดยการอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) จำนวน 7 ท่าน จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอข้อสรุปความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ

ผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น ผู้วิจัยสรุปผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 15 ท่าน เพื่อสรุปการวิเคราะห์ SWOT Analysis ตามแผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2564 - 2570) ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่กำหนดทำการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อเป็นกระบวนการสำคัญให้กับองค์กรในการกำหนดทิศทางระยะยาว และนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์และสรุปผล เพื่อดำเนินการอภิปรายกลุ่ม จำนวน 7 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลได้ ดังนี้

สภาพปัจจุบัน และปัญหาอุปสรรค ในการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น

1. การจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอความต้องการของหน่วยงาน และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ท้องถิ่นจึงควรจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง หรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดรายได้สำหรับตอบสนองความต้องการเหมาะสม
2. การมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนและประชาชนในชุมชนยังไม่มีทิศทางแนวเดียวกัน ท้องถิ่นจึงต้องประชาสัมพันธ์ และขอความร่วมมือจากภาคส่วนเอกชน เช่น การแข่งขันกีฬาประจำปีในชุมชน
3. สถานที่ อุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายที่ครบวงจรในชุมชนไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ท้องถิ่นต้องดำเนินการศึกษาข้อมูลเพื่อการพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพเป็นไปอย่างยั่งยืนเช่น การให้ความรู้ความเข้าใจสำหรับการออกกำลังกาย การเดินแอโรบิก หรือการออกกำลังกายที่ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ สามารถออกกำลังกายได้ที่บ้าน

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ไม่มีการสร้างแรงจูงใจกับประชาชนในพื้นที่ให้เกิดตื่นตัว เพื่อสร้างความใส่ใจการรักษาสุขภาพอย่างทั่วถึง ครอบคลุมทุกเพศ ทุกช่วงวัย โดยกิจกรรมต่าง ๆ ไม่สามารถเข้าร่วมได้ทุกเพศ ทุกวัย

ทำให้ท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมแต่แบบเดิม ๆ เช่น การเดิน การวิ่ง หรือถ้าเป็นชนิดกีฬาแบบอื่น ๆ จะเหมาะกับผู้ที่สนใจโดยเฉพาะเท่านั้น

2. ไม่ได้เป็นหน่วยงานต้นแบบที่ได้รับการยอมรับจากการดำเนินการด้านกีฬาเพื่อสุขภาพ เพราะอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการได้รับการคัดเลือกเป็นเมืองกีฬา ยังอยู่ในเรื่องของการพัฒนาให้มีความครบวงจรตามมาตรฐาน แต่เป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

3. บางท้องถิ่นยังขาดความเป็นผู้นำและดึงการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านกีฬาเพื่อสุขภาพ และความร่วมมือจากภาคเอกชนในการสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพราะในแต่ละพื้นที่ต้องจะมีผู้นำชุมชนที่รับแนวนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของภาวะผู้นำ

4. จังหวัดมีจุดเด่นที่แตกต่างกัน แต่ท้องถิ่นบางพื้นที่ยังไม่มี ความเหมาะสม จึงทำให้ขาดความครอบคลุมด้านพื้นที่บางแห่ง ต้องดึงจุดเด่นของแต่ละพื้นที่ออกมา และกำหนดความโดดเด่นในพื้นที่ให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดกิจกรรมด้านกีฬา สามารถสร้างรายได้และนำมาพัฒนาให้ป็นศูนย์กลางที่ได้มาตรฐานสากล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นเพิ่มเติม ได้แก่ 1) ควรมีการปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนตั้งแต่วัยเยาว์อย่าไปมุ่งหวังเพียงแค่ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณมาดำเนินการให้ เพราะการมีสุขภาพที่ดี สุขภาพที่แข็งแรงย่อมส่งผลดีต่อตัวบุคคลในระยะยาว 2) ควรมีการพัฒนาด้านข้อมูลของผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ และพัฒนา เพื่อหาแนวทางในการจัดโครงการ/ กิจกรรมให้มีความเหมาะสม 3) การกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถประเมินได้อย่างแท้จริง และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปต่อยอดการพัฒนาการออกกำลังกายที่เหมาะสม และเป็นไปตามที่ประชาชนสนใจอยากเข้าร่วม 4) การขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น โรงพยาบาล หรือหน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อมาร่วมวางแผนการออกกำลังกายที่สามารถป้องกันโรคร้ายที่จะเกิดขึ้นได้ 5) ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยกันบำรุงรักษาอุปกรณ์กีฬา หรือลานกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ท้องถิ่นต้องมีการจัดสรรงบประมาณอยู่ตลอดเวลา

โอกาส (Opportunities)

1. รัฐบาลให้ความสำคัญในการผลักดันด้านนโยบาย และงบประมาณเป็นยุทธศาสตร์ประเทศ ท้องถิ่นสามารถกำหนดแนวทางและแผนนโยบายให้มีความสอดคล้องเพื่อขอรับงบประมาณเพิ่มเติม นอกจากการจัดสรรงบประมาณของท้องถิ่นเองได้

2. ความร่วมมือของหน่วยงานราชการต่าง ๆ จากภาคเอกชนที่จะสนับสนุนอุปกรณ์ สถานที่ออกกำลังกาย เป็นไปในทิศทางที่ดี และได้รับความร่วมมือ สนับสนุนมาโดยตลอด ทำให้สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

3. มีสถานที่ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยการดึงจุดเด่นของแต่ละพื้นที่ให้มีความเหมาะสมกับชนิดกีฬา และสามารถรองรับผู้เข้าร่วมหรือผู้ที่สนใจได้จำนวนมาก นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสามารถสนับสนุน และพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแบบครบวงจรได้ในอนาคต

4. ใช้เทคโนโลยีที่ช่วยให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงการร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายที่เข้าใจง่าย และรวดเร็ว ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ นอกจากนี้ สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อนำมาวิเคราะห์เพศ วัย และความสนใจในกิจกรรมด้านกีฬา เพื่อต่อยอดให้มีความครอบคลุมทุกเพศ ทุกวัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นเพิ่มเติม ได้แก่ 1) การพัฒนาเทคโนโลยีที่ช่วยให้สามารถเข้าถึงกลุ่มประชาชน และสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ เช่น ดัชนีมวลกาย โรคประจำตัวต่าง ๆ จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นด้านการออกกำลังกายได้ เพราะมีข้อมูลมารองรับ 2) ขอความร่วมมือจากหน่วยงานด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล คลินิก ในการจัดโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดโรค เพราะเป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักโรงพยาบาล คลินิกได้มากขึ้น

ภัยคุกคาม หรืออุปสรรค (Threats)

1. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรด้านกีฬาเพื่อสุขภาพโดยตรงยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

2. การประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้กับประชาชนในพื้นที่เกิดความสนใจ และเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความสนใจ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ท้องถิ่นดำเนินการจัดกิจกรรม ยังไม่ทั่วถึง และครอบคลุมทุกเพศ ทุกวัย

3. ตัวชี้วัดหรือเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ต้องใช้การคิด วิเคราะห์ และนำมาพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งในการดำเนินงานมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมารวบรวมและพัฒนาอย่างจริงจัง

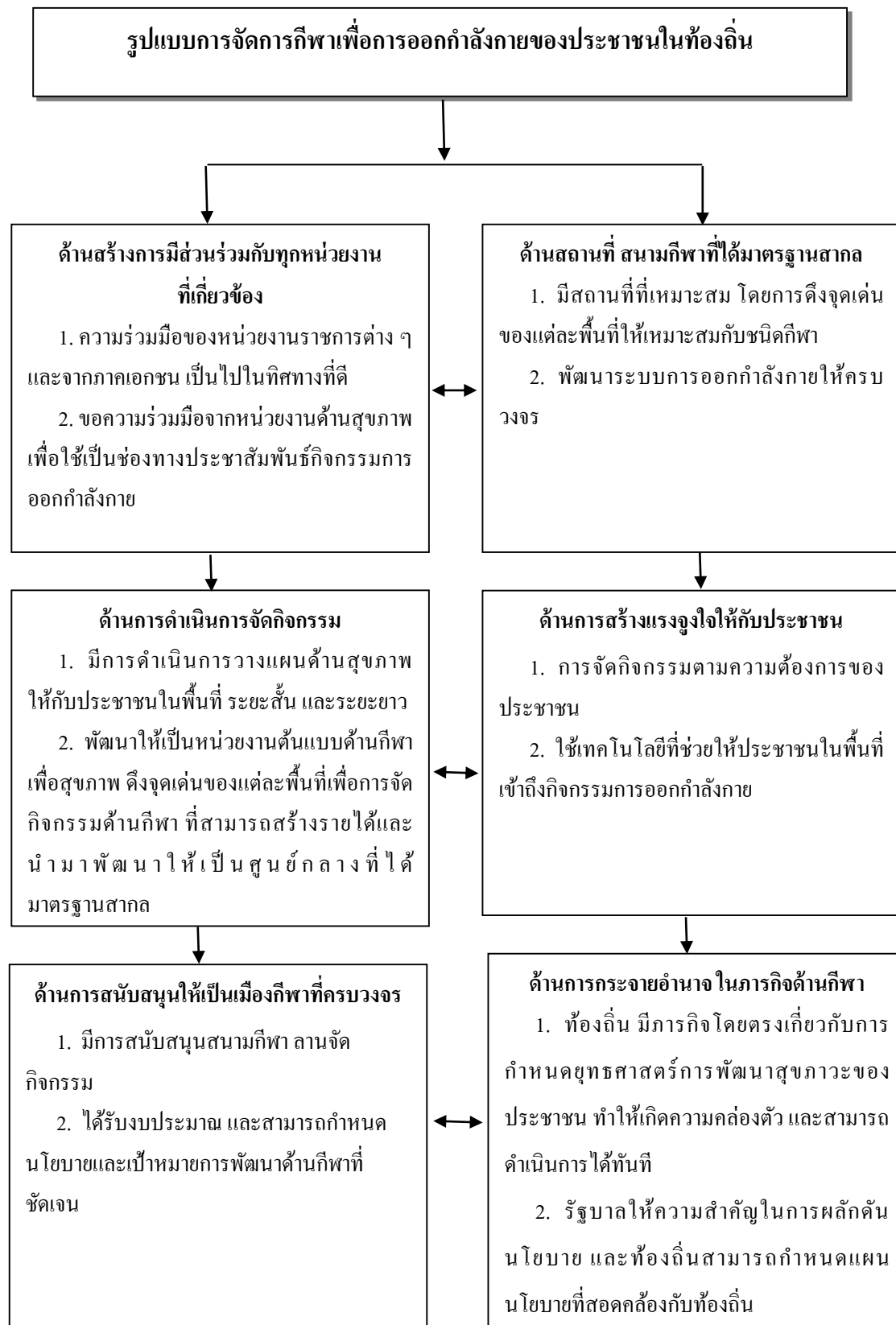
4. บทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นที่ได้รับด้านกีฬายังมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการได้เลยทันที ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบ และข้อปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอน ทำให้การดำเนินการเกิดความล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองกับกิจกรรมต่าง ๆ ได้ จึงต้องมีการขอความร่วมมือจากภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนเพิ่มเติม

5. ความเชี่ยวชาญด้านบุคลากรที่จะพัฒนากีฬา พัฒนาระบบการออกกำลังกายให้ครบวงจรยังมีไม่เพียงพอที่จะพัฒนาไปสู่เมืองกีฬาได้ตามแบบมาตรฐานสากลทุกชนิดกีฬา ต้องมีการอบรม ศึกษาดูงาน และที่ปรึกษาเฉพาะด้าน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นเพิ่มเติม ได้แก่ 1) ต้องมีการลงทุนด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับด้านกีฬา โดยเฉพาะ เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างก้าวกระโดด ไม่ควรมีความลังเลที่จะดำเนินการ 2) ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเชื่อมต่อกับข้อมูลด้านกีฬาอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้ขาดทิศทางในการที่จะสนับสนุน และตรงความต้องการ หรือกลุ่มเป้าหมาย 3) ข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการกำหนดโครงการ/ กิจกรรม ทำให้ท้องถิ่นดำเนินการจัดกิจกรรมได้เพียงกิจกรรมหลัก ๆ ของจังหวัด แต่ในระดับท้องถิ่นยังมีไม่เพียงพอ

การศึกษารูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) การดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) การสนับสนุนให้เป็นเมืองกีฬาที่ครบวงจร 4) มีสถานที่ สนามกีฬาที่ได้มาตรฐานสากล 5) การสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชน 6) การกระจายอำนาจ ในภารกิจด้านกีฬา นอกจากนี้ข้อมูลเชิงลึกที่ได้ พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นสู่เมืองกีฬาถือเป็นช่องทางการส่งเสริมและสนับสนุน อุตสาหกรรมกีฬาในแต่ละท้องถิ่นสู่ระดับประเทศ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและ นันทนาการสำหรับนักท่องเที่ยวหรือกลุ่มประชาชนที่ไม่เน้นการออกกำลังกายเป็นหลัก ซึ่งการพัฒนา อุตสาหกรรมกีฬาแบบครบวงจรเป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และ ระดับประเทศได้ รวมถึงกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือสถาบันพัฒนากีฬาอาชีพทุกระดับที่ต้องมีการบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และจัดตั้งเมืองกีฬา เพื่อให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางด้านการกีฬาของภูมิภาคตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็น รูปธรรม

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปรูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น ได้ดังภาพ

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดกระบี่ ที่เป็นเมืองกีฬา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนา และเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถเชื่อมโยงในประเด็นต่าง ๆ ได้ ดังนั้น รูปแบบการจัดการกีฬาผู้วิจัยพบว่า องค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) การสนับสนุนให้เป็นเมืองกีฬาที่ครบวงจร 4) มีสถานที่ สนามกีฬาที่ได้มาตรฐานสากล 5) การสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชน 6) การกระจายอำนาจ ในภารกิจด้านกีฬา ที่ส่งผลให้การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของประชาชนได้รับความสนใจ และยกระดับด้านมาตรฐานการออกกำลังกาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปทุมพร ศรีอิสาน (2560) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อมวลชนในชุมชน เขตเทศบาลนครอุดรธานี ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555 - 2559) พบว่า รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของชุมชน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านความรู้ ด้านสถานที่และอุปกรณ์ที่ครบ ด้านบุคลากรสนับสนุนให้บริการในการสนับสนุนการมีส่วนร่วม และด้านกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของชุมชน จำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาสุขภาพของชุมชน ให้เกิดความยั่งยืนของกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ให้มีคุณภาพต่อไป เช่นเดียวกับ บงกช จันทรสุขวงศ์ (2562) ที่ศึกษารูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในโรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า รูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในโรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประกอบด้วย 1) สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบวงจร และเพียงพอกับความต้องการของประชาชน 2) งบประมาณที่สามารถสนับสนุนได้อย่างต่อเนื่อง 3) การบริหารจัดการองค์กร และการดึงการมีส่วนร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 4) การจัดประสบการณ์ในการแข่งขันหรือการจัดกิจกรรมที่มีความต่อเนื่อง 5) การส่งเสริม สนับสนุนและการจูงใจของประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชน นอกจากนี้ เสรี เพิ่มชาติ, นงลักษณ์ เพิ่มชาติ และสุภกิจ จงศักดิ์สวัสดิ์ (2560) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการวิ่งเพื่อสุขภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในเขตภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย ได้กล่าวว่า ต้องสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมและเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว มีช่องทางการสื่อสารแบบเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถสร้างแรงจูงใจ มีรูปแบบการวิ่งและกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เข้าร่วมกิจกรรม จึงทำให้พื้นที่ในเขตภาคตะวันตกนี้มีศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้ สำหรับชีวิติน อ่อนละออ, สุชาติ บางวิเศษ, กานนท์ แสนเภา, สุกิจจา จันทะชุม และวัฒนะ นุดทศน์ (2563) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการบริหารจัดการกีฬา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด

ขอนแก่น กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น ต้องมีองค์ประกอบเกี่ยวกับปัจจัยป้อนเข้า ประกอบด้วย ด้านนโยบาย ที่ต้องมีความสอดคล้องกับภารกิจ และอำนาจหน้าที่โดยตรง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินการ ด้านบุคคล เพื่อให้มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ดังการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุนความพร้อมในด้านต่าง ๆ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้มีความพร้อมในการรองรับความต้องการของประชาชนในชุมชนและได้มาตรฐาน โดยข้อค้นพบของผู้วิจัยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด เพราะท้องถิ่นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจกับหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการมุ่งสู่ความสำเร็จได้รวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชนัญชิตา สุวรรณศรี และปิยากร หวังมหาพร (2563) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการต่าง ๆ ที่ได้รับผลประโยชน์ จะทำให้โครงการ/ แผนงานของ อบต. จังหวัดปทุมธานี นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี และส่งผลให้เกิดรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น เพราะสามารถตอบสนองความต้องการและเป็นการแก้ไขปัญหา อีกทั้งท้องถิ่นยังได้รับความเชื่อมั่นมากขึ้นด้วย

นอกจากนี้ การพัฒนาท้องถิ่นสู่เมืองกีฬาถือเป็นช่องทางการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาในแต่ละท้องถิ่นสู่ระดับประเทศ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการสำหรับนักท่องเที่ยวหรือกลุ่มประชาชนที่ไม่เน้นการออกกำลังกายเป็นหลัก สอดคล้องกับ Sandra, A. F., Eric, S. M. R., Thomas, G., & Sergio, M. (2020) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง Benefits of physical activity and physical exercise in the time of pandemic กล่าวว่า จากการระบาดของ Covid - 19 ที่มีอยู่ในทั่วโลก นอกจากมาตรการที่ต้องเข้มงวดในการหยุดไวรัสไม่ให้แพร่กระจาย การเว้นระยะห่างทางสังคม การอยู่บ้าน และการปิดสถานที่ของหลาย ๆ เมือง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจาย การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพยังสามารถช่วยลดความเครียดที่เกิดอย่างเฉียบพลัน ช่วยลดความวิตกกังวล ความอ่อนล้าทางอารมณ์และความหงุดหงิด ความผิดปกติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจ ซึ่งการจัดการกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย หน่วยงานที่สนับสนุนพื้นที่สำหรับการออกกำลังกาย เป็นการสร้างประโยชน์ทางด้านสังคมด้านคุณภาพชีวิตในระยะยาว เช่นเดียวกับ Michael, B. E. & Katie, R. (2019) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Managing sport for health an introduction to the special issue ได้กล่าวว่า การใช้กีฬาเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนประชาชนที่มีความเสี่ยงด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพมีความเกี่ยวข้องและวิธีการจัดการเพื่อส่งเสริมให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี ประกอบด้วย 1) กีฬาที่สามารถเข้าถึงได้และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการออกกำลังกายและได้ผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แท้จริง ต้องเป็นสิ่งที่ชุมชนต้องการและผู้นำให้การสนับสนุน ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันตามบริบท โปรแกรมการออกกำลังกายต้องมีความยืดหยุ่นและให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นการสร้างเสริมสุขภาพผ่านกีฬาในบริบทของกีฬาเพื่อการพัฒนา 2) กีฬาควรมีการปรับตัวและพัฒนาขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ากีฬาทำให้สุขภาพแข็งแรง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องไม่มีผลประโยชน์แอบแฝงที่จะทำให้เกิดการขัดขวาง หรือการสนับสนุนกีฬาต่าง ๆ ต้องเน้นไปที่การพัฒนาสุขภาพอย่างจริงจัง 3) หน่วยงานต้องให้ความร่วมมือเพื่อ

ส่งเสริมความยั่งยืนขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับกีฬา ต้องเพิ่มบทบาทและหน้าที่ในการเพิ่มขีดความสามารถ การพัฒนาความร่วมมือ เป็นหนทางที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จได้รวดเร็วขึ้นด้วย ดังนั้นการส่งเสริม สุขภาพต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับประโยชน์ทางด้านร่างกายเป็นหลัก และมีวิธีการจัดการได้หลายวิธี เช่น สถานที่สำหรับออกกำลังกายที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการออกกำลังกายที่ดี ประเภท กีฬามวลชนที่จะดึงดูดให้ประชาชนเพิ่มระดับความสนใจ นอกจากนี้ กีฬาเพื่อสุขภาพ ต้องมีระบบและ วิธีการจัดการที่มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การออกกำลังกายเพื่อ สุขภาพของท้องถิ่นมีความยั่งยืนในระยะยาว ครอบคลุมกลุ่มประชากรทุกช่วงวัย รวมถึงมุ่งเน้นให้เห็นถึง คุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีสุขภาพที่แข็งแรง เช่น การจัดกิจกรรมประจำปีของชุมชน มอบรางวัลใน การแข่งขันกีฬาเพื่อสุขภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นการสร้างสีสันและแรงกระตุ้นความร่วมมือกับ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
2. พัฒนาสถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ลานกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ของชุมชนให้สามารถ เล่นกีฬาในชุมชนได้ สร้างความสามัคคี เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต ขึ้นพื้นฐานที่เป็นรูปธรรม
3. หน่วยงานท้องถิ่นต้องดำเนินการตามแผนนโยบายที่กำหนดไว้ และเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า มากที่สุด ทั้งงบประมาณที่จัดสรร สถานที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีอายุการใช้งานที่นานที่สุด เพื่อลดการจัดสรร งบประมาณในจัดซื้อจัดจ้างใหม่
4. รวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารูปแบบกีฬาเพื่อสุขภาพของทุกหน่วยงาน เพื่อหา ข้อสรุปแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม และเข้าถึงกับกลุ่มประชาชนให้ได้มากที่สุด รวมถึงนำมาวางแผนให้ มีความสอดคล้องกับแต่ละบริบทของท้องถิ่นให้ได้มากที่สุด

รายการอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *วิทยาศาสตร์การกีฬากับการประยุกต์ใช้ในชุมชน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). *แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2564). *สพส. เปิดสถิติผู้ออกกำลังกายช่วงโควิด 19*. วันที่ค้นข้อมูล 14 กรกฎาคม 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/pr-news/biz2u/279372>
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2564ก). *แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2564 - 2570)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2564ข). *การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ*. วันที่ค้นข้อมูล 14 กรกฎาคม 2565, เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/CzZaM>
- ชนัญธิดา สุวรรณศรี และปิยากร หวังมหาพร. (2563). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 13(1), 379-396.
- ชีวิน อ่อนละอ, สุชาติ บางวิเศษ, กานนท์ แสนเภา, สุกิจจา จันทะชุม และวัฒนะ นุตทัศน. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกีฬา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 10(2), 161-169.
- บงกช จันทรสุขวงศ์. (2562). *รูปแบบการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในโรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา*. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปทุมพร ศรีอิสาน. (2560). *รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อมวลชนในชุมชนเขตเทศบาลนครอุดรธานี ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 5 (2555-2559)*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 1-90.
- วิภาพร สิทธิศาสตร์ และสุชาดา สนวนุ่ม. (2550). *พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนเขตความรับผิดชอบของสถานีอนามัยบ้านเสาหิน ตำบลวัดพริก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก*. พิษณุโลก: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พุทธชินราช สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- สมยศ นาวิการ. (2547). *การบริหาร: การพัฒนาองค์กร และแรงจูงใจ*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- สุกัญญา สุนันต์. (2561). *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาทการสร้างเสริมสุขภาพชุมชน*. *วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข*, 4(1), 98-107.

- เสรี เพิ่มชาติ, นงลักษณ์ เพิ่มชาติ และศุภกิจ จงศักดิ์สวัสดิ์. (2560). *แนวทางการพัฒนาการจัดการวิ่งเพื่อสุขภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในเขตภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Michael, B. E., & Katie, R. (2019). Managing sport for health an introduction to the special issue. *Sport Management Review*, 22(1), 1-4.
- Pender, N. J., Murdaugh, C. L., & Parson, M. A. (2002). *Health Promotion in Nursing Practice*. (4th ed.). Upper Saddle River, N.J.: Prentia Hall.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch*, 2(2), 49-60.
- Sandra, A. F., Eric, S. M. R., Thomas, G., & Sergio, M. (2020). Benefits of physical activity and physical exercise in the time of pandemic. *Psychological Trauma Theory Research Practice and Policy*, 12(1), 264-266.